

مطالعه تاریخ کاشت خارج از فصل ۳ رقم پیاز در شمال استان خوزستان

ناصر عالم زاده انصاری

استادیار، گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید چمران اهواز

جهت بررسی امکان تولید زودرس سوخ پیاز در منطقه شمال استان خوزستان (دزفول) آزمایشی در مرکز آموزش کشاورزی دزفول واقع در جنوب این شهرستان، در سال ۱۳۷۷ اجرا گردید.

در این آزمایش که بشکل کرت‌های خرده شده در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی در چهار تکرار به اجرا در آمد. فاکتور اصلی، تاریخ کاشت با ۵ سطح بوده، که در تاریخ ۱۰، ۲۰، ۳۰ مرداد و ۹ شهریور در مرکز تحقیقات خرم آباد به منظور تهیه نشاهای زودرس، خزانه های تهیه گردید. نشاها پس از ۷۰ روز به دزفول منتقل و کشت شده و پنجمین تاریخ کاشت ۲۰ مهرماه بصورت کشت مستقیم بذر در محل اصلی صورت گرفت این تیمار بعنوان شاهد در نظر گرفته شد. فاکتور فرعی شامل ۳ رقم پیاز بنامهای رینگرگرانو، پریماورا و ساواناسویت بود. قطر سوخ، تعداد شاخه گل دهنده و میزان عملکرد کل سوخ تحت تاثیر تاریخ کاشت و رقم قرار گرفت. حداکثر و حداقل قطر سوخ، عملکرد کل، تعداد برگها و وزن برگها در زمان برداشت گیاه به ترتیب در اولین و چهارمین تاریخ کاشت قرار داشتند، اما حداکثر وزن کل سوخ در سومین تاریخ کاشت و شاهد منطقه بدست آمد و کمترین آن در تاریخهای اول و چهارم بدست آمد. ظهور شاخه گلدهنده در اولین و دومین تاریخ کاشت بیش از سایر تاریخهای دیگر بوده و در شاهد کمترین تعداد شاخه گلدهنده بوجود آمد. حداکثر و حداقل آن به ترتیب در رقم رینگرگرانو و ساواناسویت مشاهده شد.

حداکثر و حداقل قطر سوخ به ترتیب مربوط به رقم پریماورا و رینگرگرانو بود. اثرات متقابل آنها نشان داد که رقم پریماورا در اولین تاریخ کاشت کمترین تعداد شاخه گلدهنده را تولید کرد. نتایج حاصله نشان داد که می توان تاریخهای اول و دوم برای تولید پیاز سبز توصیه نمود و کشت سوم را برای تولید خارج از فصل تولید سوخ در نظر گرفت گرچه ریسک تولید سوخ در زمان کشت طبیعی آن (شاهد منطقه) کمتر است و رقم پریماورا را برای کشت زودرس در منطقه توصیه نمود.